

LET'S DISCOVER MATHS IN ABSTRACT ART

* ABSTRAKCYJONIZM

Szkoła Podstawowa nr 26 we Wrocławiu

Abstrakcjonizm to jeden z awangardowych kierunków w sztukach plastycznych, który zrodził się w Rosji na początku XX wieku. Kierunek ten odrzucał wierne kopiowanie natury i rzeczywistości i przedstawiał je za pomocą figur, linii, kolorów lub brył.

Największy rozkwit abstrakcjonizmu miał miejsce po I wojnie światowej - jako swoista reakcja na okrucieństwo europejskiej cywilizacji. Opierał się na kierunkach uprawianych już wcześniej: impresjonizmie, kubizmie i futuryzmie. Prekursorami abstrakcjonizmu byli: Wassily Kandinsky i Edward Munch.

Abstrakcjonizm dzieli się na geometryczny (nazywany nieorganicznym lub zimnym) oraz na niegeometryczny (analogicznie nazywany też organicznym lub ciepłym).

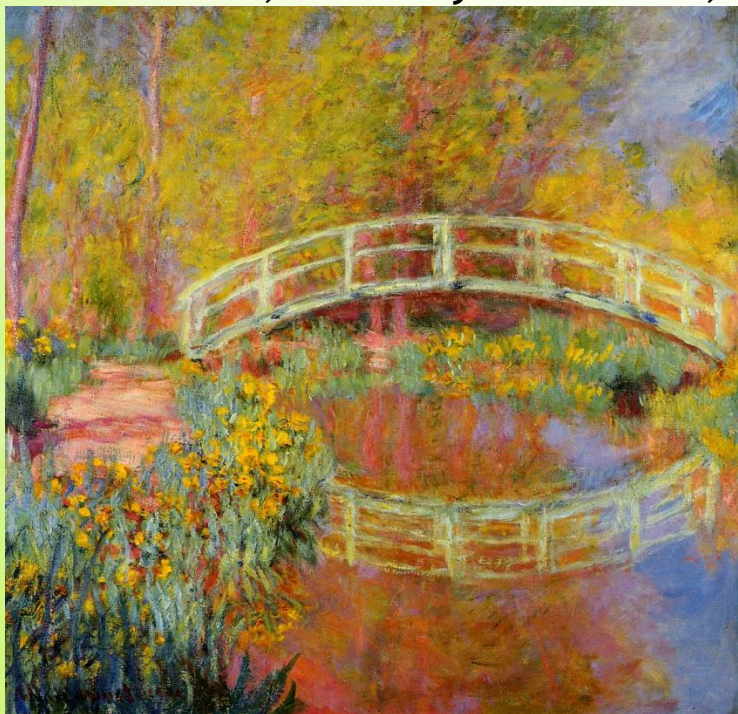
Wassily Kandinsky

Edward Munch

Impresjonizm to kierunek w malarstwie zapoczątkowany przez grupę francuskich twórców. Obecny był głównie w sztuce europejskiej, a później także w malarstwie amerykańskim. Za datę początkową impresjonizmu przyjęto się uważać rok 1874, w którym odbyła się I wystawa nowatorskich prac.

Najważniejszymi twórcami impresjonistycznymi byli: Claude Monet, Edouard Manet, August Renoir, Camille Pissarro, Edgar Degas. W Polsce: Olga Boznańska, Leon Wyczółkowski, Władysław Podkowiński.

Claude Monet, „Most japoński”

Camille Pissarro, „Dzieci na farmie”

Kubizm to jeden z kierunków w sztuce, przede wszystkim w malarstwie, choć jego wpływ widoczny jest również w rzeźbie. Powstał około 1909 roku we Francji. Za jego twórców uważa się Pablo Picasso i Georges Braque. Termin kubizm pochodzi od łacińskiego słowa cubus, czyli sześciąt, który bezpośrednio nawiązuje do podstawowej cechy nurtu - geometryzacji. Do przedstawicieli tego kierunku zalicza się również Juana Grosa, Fernanda Légera, Francisa Picabia i Jeana Metzinger.

Georges Braque, „Portugalczyk”

Pablo Picasso, „Płacząca kobieta”

Futuryzm to powstały w początkach XX wieku kierunek w sztuce. Futuryści ukazywali przedmioty, ujęte w poszczególnych fazach gwałtownego ruchu, rozbite. Jak sami twierdzili, ukazywali oni nie moment dynamizmu, ale odczucie dynamiczne, według którego „koń w biegu ma nie cztery nogi, lecz dwadzieścia, a ruchy ich są trójkątne”. Schyłek futuryzmu nastąpił na początku lat dwudziestych, ale jego wpływy są nadal widoczne w sztuce.

Malarze futuryści to między innymi: Umberto Boccioni, Carlo Carrà, Luigi Russolo.

Carlo Carrà, „Czerwony jeździec”

Umberto Boccioni, „Rudzielcze”

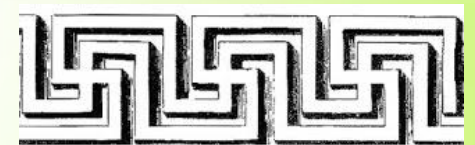
Abstrakcja w rzeczywistości istniała w sztuce od zawsze. Jest to w zasadzie pierwszy przejaw sztuki. Taką formę plastyczną możemy oglądać na paleolitycznych amuletach, czy w prehistorycznych jaskiniach w Lascaux i Altamirze. Potem abstrakcjonizm widoczny jest we wszystkich kulturach świata, na przykład w formie ornamentów.

Malowidła na ścianach w jaskini w Lascaux

ornamenty

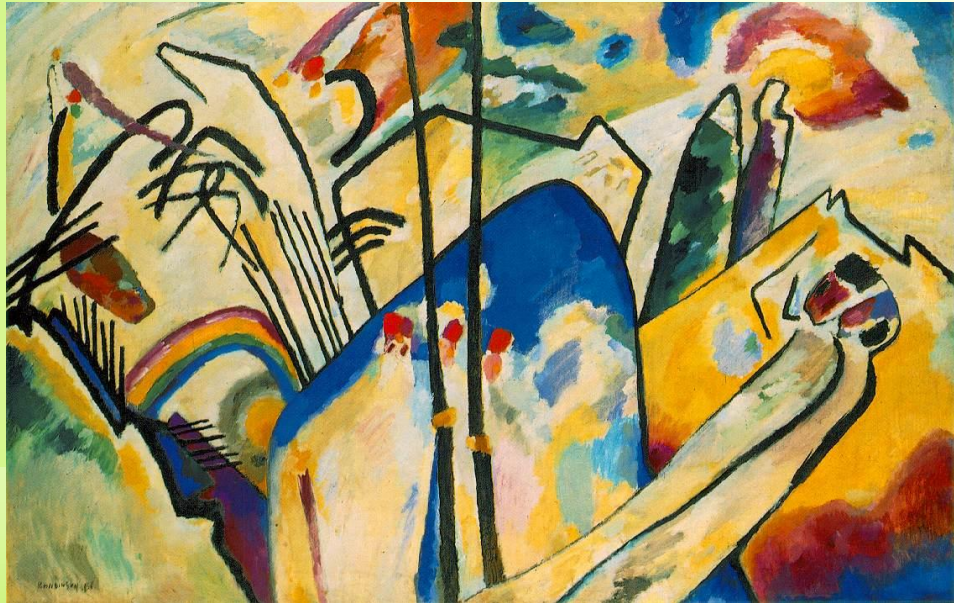
Sztuka abstrakcyjna wykluczała wszelkiego rodzaju formy i ramy mające określać przedmioty, perspektywę i skalę. Malarze i inni artyści tego okresu odrzucili od lat przyjęte nazwy do określonych kształtów i np. linię zastąpili plamą lub pion-poziomem.

Za pierwszego abstrakcjonistę uważa się Rosjanina **Wassilya Kandinsky'ego**, jednego z najstynniejszych malarzy XX wieku. Artysta tworzący w niemieckim Monachium stał się również pierwszym teoretykiem nowego nurtu.

Pierwszy obraz abstrakcjonistyczny to dzieło Kandinsky'ego pt. „Akwarela abstrakcyjna”

Swoje pierwsze abstrakcje Kandinsky tytułował bardzo lakonicznie, np. „Abstrakt V”, w ten sposób pragnął upodobnić się do kompozytorów muzyki. Właśnie muzykę i dźwięk uważał za największą inspirację i usiłował je przenieść na płótno.

„Kompozycja IV”

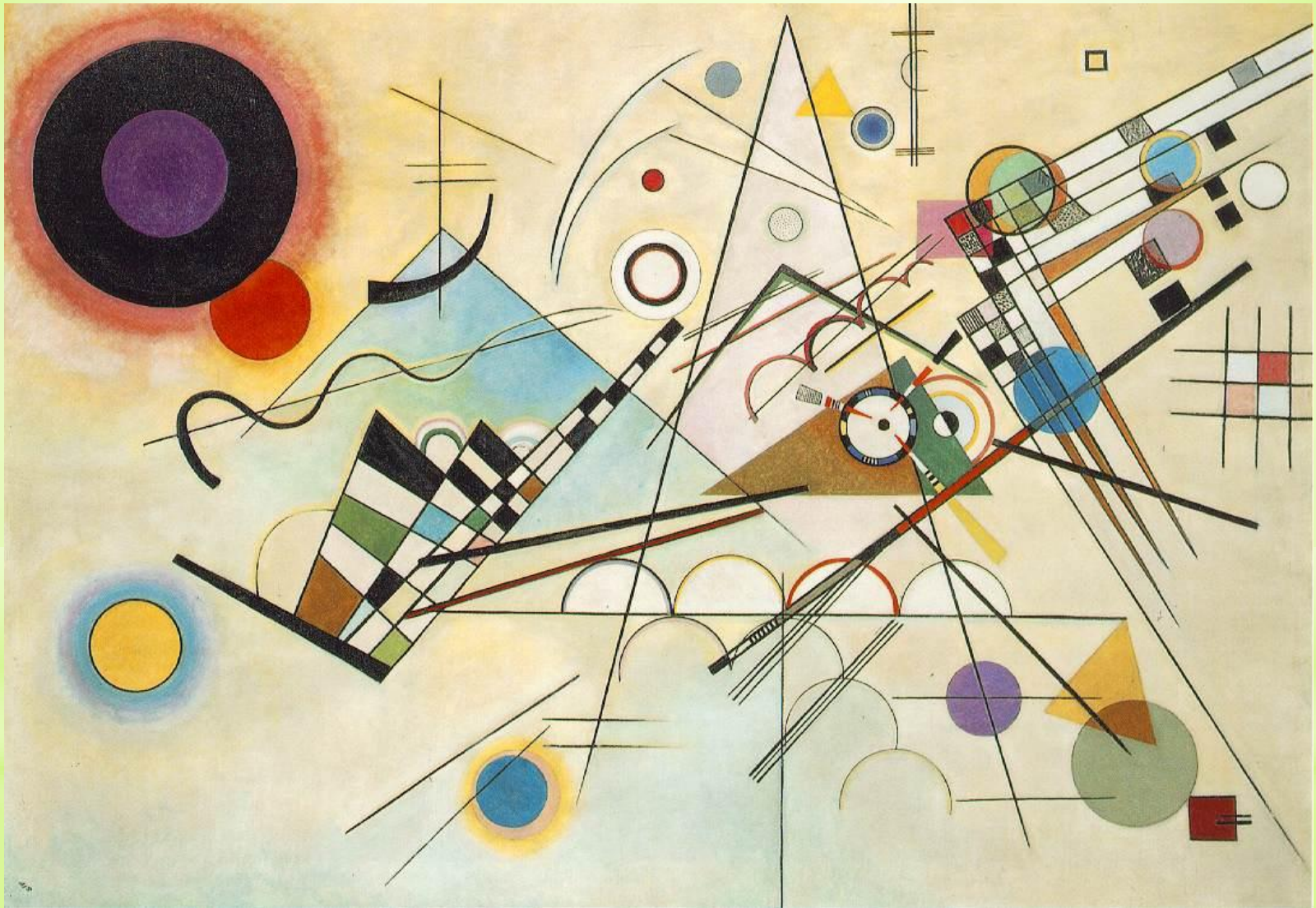
„Kompozycja V”

„On White II”

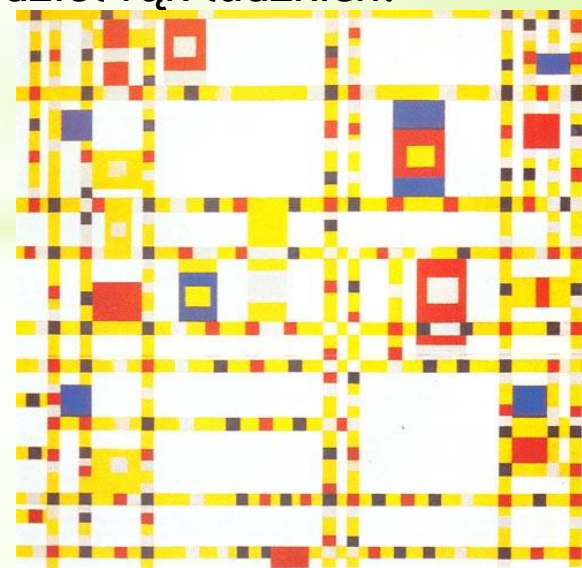
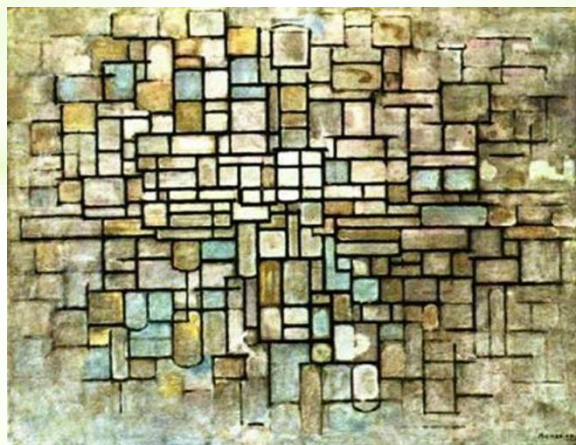

„Contrasting Sounds”

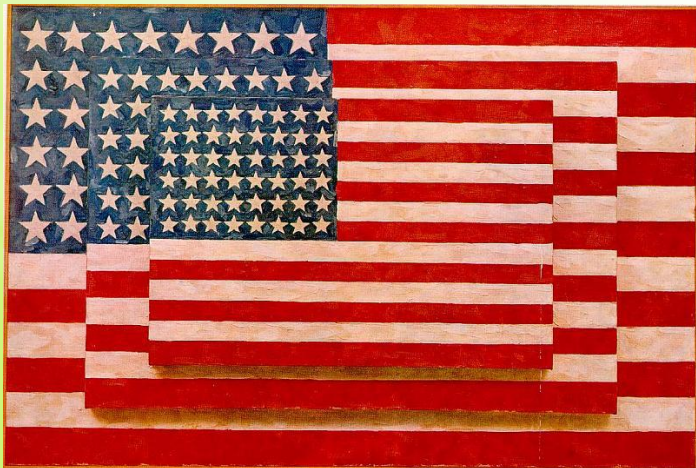
„Kompozycja VIII”

Abstrakcjonizm był bardzo popularny w Holandii, głównie za sprawą **Pieta Mondriana** i Theo van Doesburga. Piet Mondrian stworzył kierunek naznaczony pozytywną mistyką. Tajemne działanie świata polegało na zasadzie przeciwieństw. Siły aktywnej - biernej, pionów - poziomów. W nowym kierunku, zwanym neoplastycyzmem, wyróżniamy dwie podstawowe linie (pion i poziom) oraz 3 kolory zasadnicze - żółty, niebieski i czerwony oraz 3 niekolory - biel, czerń i szarość. Linia pionowa oznaczała dynamikę czyli męskość, a pozioma stateczność, a więc kobiecość. W twórczości osób związanych z tym nurtem uwidaczniają się charakterystyczne cechy stylu - prostokątność i stosowanie czystych kolorów (czerwony, niebieski, żółty, czarny, biały, szary), brak dekoracji, wiara w abstrakcję i postawa odrzucająca naturę na rzecz dzieł rąk ludzkich.

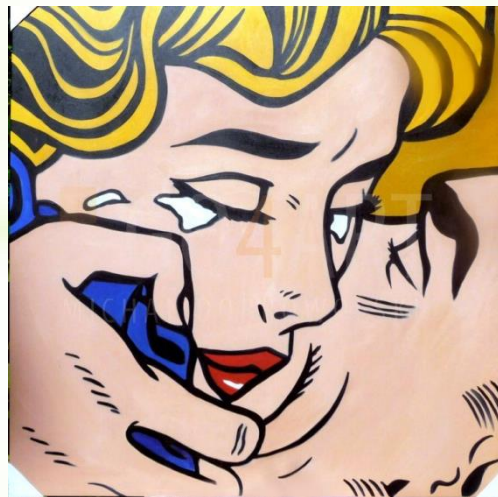

Po II wojnie światowej powstał w sztuce kolejny prąd artystyczny związany z abstrakcjonizmem. Określono go nazwą **pop art**. Na ukształtowanie się pop-artu miał wpływ konsumpcyjny charakter zachodniej cywilizacji, zwłaszcza mechanizmy reklamy. Styl ten czerpał z surrealizmu, co widać m.in. w paradoksalnych zestawieniach, komiksów, przenosząc je na płótna, jak i naturalizmu, przedstawiając niekiedy przedmioty codziennego użytku z niezwykłą dokładnością.

Na początku lat 60-tych nurt ten zaczął rozkwitać w Stanach Zjednoczonych. Prace artystyczne cechowały gigantyczność formatów, używanie jaskrawych lub mdłych kolorytów, wirtuozeria rysunku, a przede wszystkim wyraźny zwrot ku figuracji. Przedstawiciele pop-artu w Stanach Zjednoczonych to między innymi: Jasper Johns, Roy Lichtenstein, Tom Wesselmann, Robert Rauschenberg, Andy Warhol.

Jasper Johns, „Flagi”

Roy Lichtenstein, „Pocałunek v”

Andy Warhol, „Portret Audrey Hepburn”

Jasper Johns jest jednym z najwybitniejszych przedstawicieli pop-artu w USA. W 1955 roku zaczął tworzyć cykl prac „Flagi amerykańskie” oraz „Tarcze”. Swoimi dziełami zainteresował publiczność ze względu na oryginalne tło.

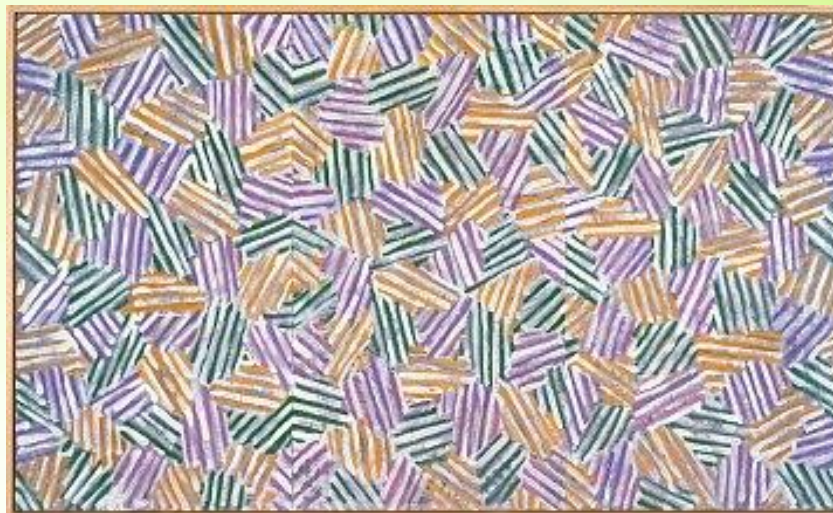
„Biała flaga”

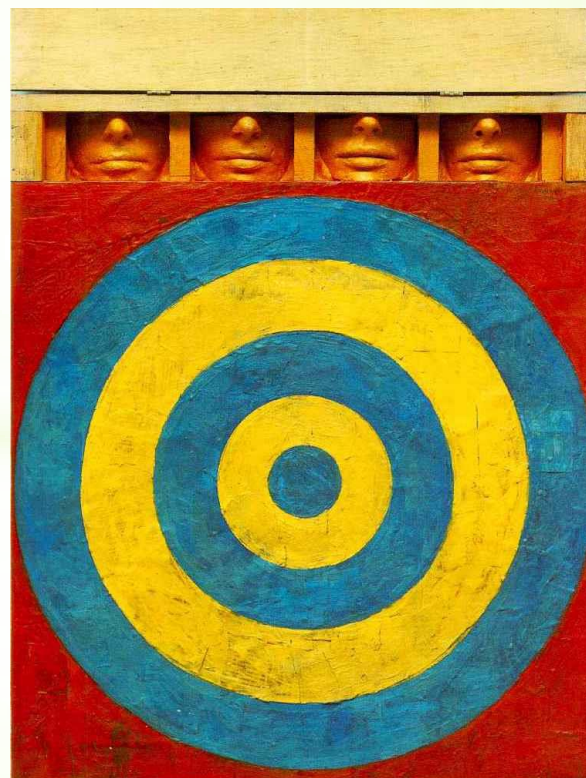
„Diabelskie koło”

„Liczby w kolorze”

„Bez tytułu”

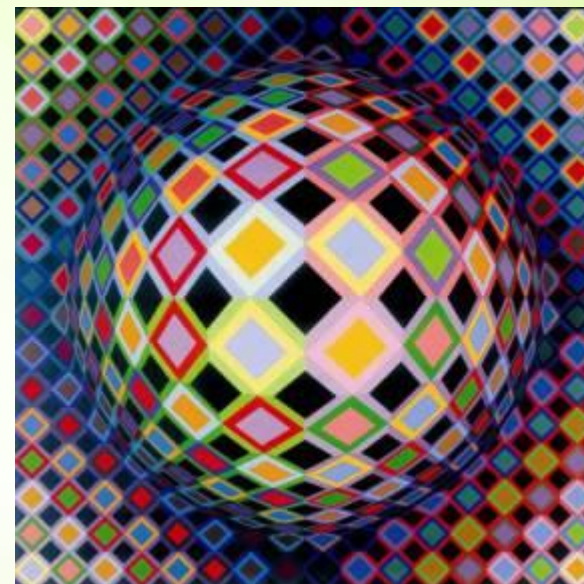

„Tarcza z czterema twarzami”

Jednym z czołowych przedstawicieli abstrakcji geometrycznej, prekursorem pop-artu był także **Victor Vasarely** (1908-1997), francuski malarz i grafik pochodzenia węgierskiego. Swoją twórczość określał mianem plastyki kinetycznej, starając się poprzez stosowane w niej efekty stwarzać wrażenie ruchu.

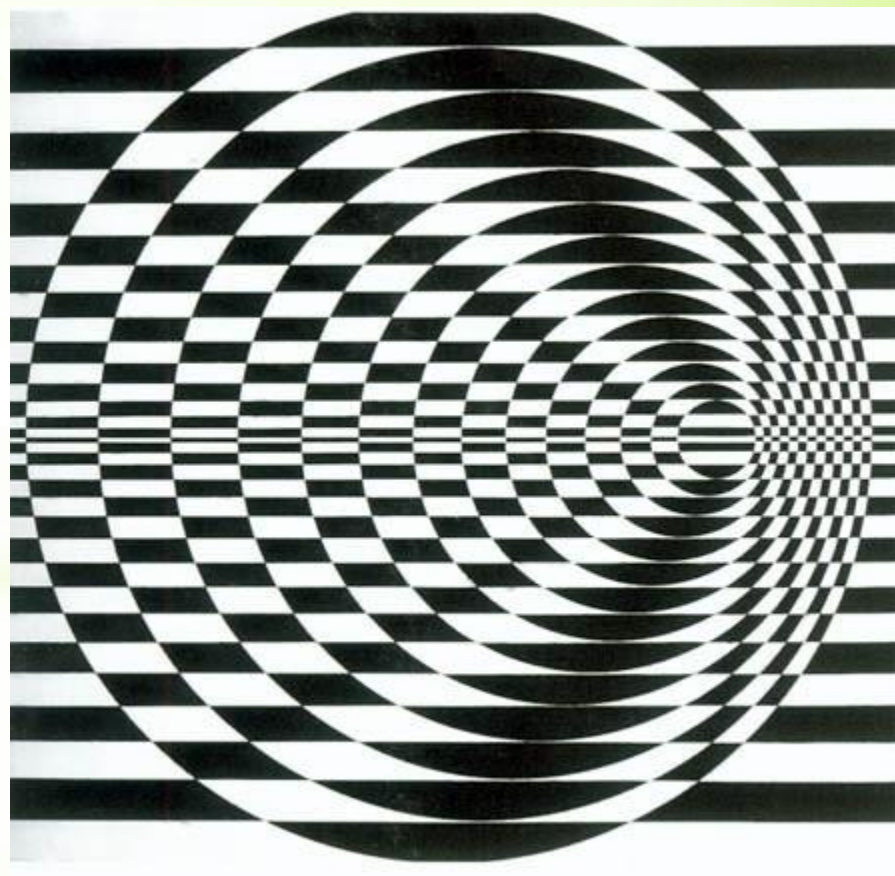
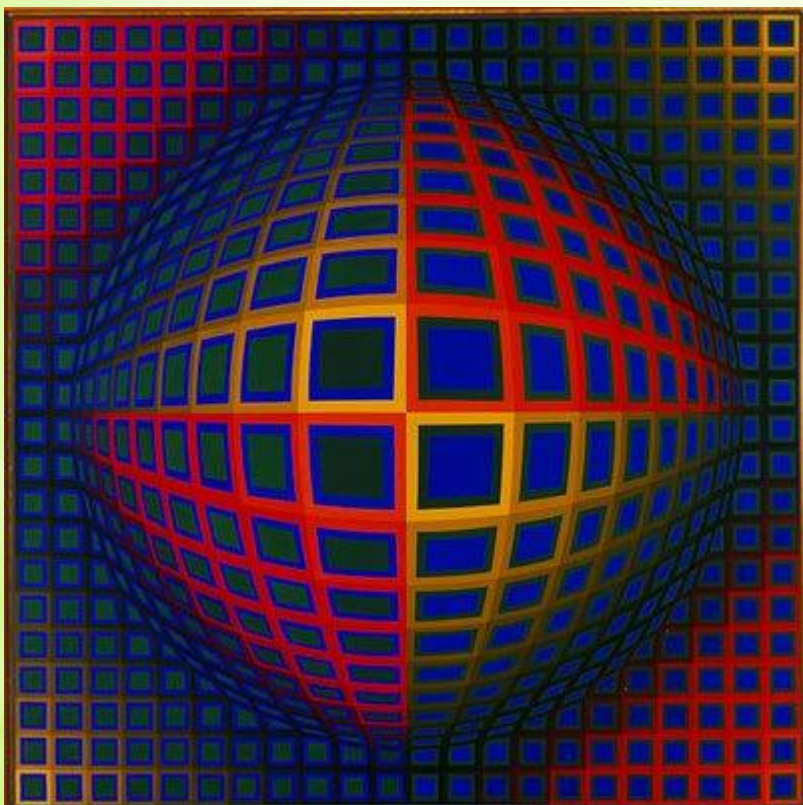
„Tygrysy”

„Pozytywna abstrakcja”

Charakterystyczne dla Vasarelego są składające się z rombów hipnotyzujące obrazy, dające pozór naprzemiennej wklęsłości i wypukłości. Często są u niego fosforyzujące barwy, które dodatkowo tworzą efekt migotania.

Żarciki abstrakcyjne☺

Komiks

Pop-art

Collage